

Els joves en el mercat de treball de les Illes Balears

Any 2013

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu

Esquema de l'informe

- ✓ Resum executiu
- ✓ Context demogràfic i social
- ✓ La participació dels joves en el mercat de treball
- ✓ Els joves ocupats
- ✓ Els joves en atur
- ✓ Condicions de treball

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Resum executiu

Per cinquè any consecutiu el mercat de treball de les Illes Balears perd actius de 16 a 29 anys

- ✓ Es manté la tendència a la baixa del nombre de joves actius (que treballen o cerquen feina) de les Illes Balears, els quals tornen a perdre efectius. Així, respecte de l'any 2007 la població activa menor de trenta anys ha caigut un 18,9 %, reducció que ha superat, fins i tot, la d'un 2,6 % que ha experimentat la població jove resident en el mateix període. La pèrdua més intensa d'actius (15,5 %) correspon al grup més jove (de 16 a 19 anys), probablement perquè es mantenen en el sistema educatiu.
- ✓ La taxa d'activitat, reflecteix aquestes dades i també s'ha reduït 6,0 p. p. des de l'any 2007. Malgrat això, la taxa de les Illes Balears (64,8 %) és la segona més alta de totes les comunitats autònomes, només per darrere de Catalunya (65,5 %). També supera la mitjana del conjunt nacional (60,1 %) i la mitjana europea (56,8 %).

El 2013 l'ocupació augmenta entre els joves, segons l'EPA

- ✓ El 2013 hi ha 75.415 joves ocupats a les Illes, segons les dades de l'EPA. Per primera vegada des de l'any 2006, aquest col·lectiu augmenta els efectius un 3,5 % interanual, taxa que supera la del conjunt de la població (0,8 %). En canvi, a Espanya l'ocupació juvenil continua perdent efectius (-8,9 %), però de manera menys intensa que els anys anteriors. Alhora, a la Unió Europea la població ocupada menor de trenta anys es redueix un 2,1 %. Pel que fa al pes dels ocupats joves, tot i que respecte del 2012 recupera una dècima i se situa en el 15,8 %, encara és enfora del 26,5 % assolit l'any 2005.
- ✓ La taxa d'ocupació de les persones de 16 a 29 anys de les Illes presenta el resultat més alt per comunitats autònomes (42,7 %), 8,1 p. p. per damunt de la mitjana nacional (34,6 %). Al mateix temps, la taxa de la UE-27 supera clarament ambdues taxes (46,2 %).

En termes interanuals, el descens de l'atur entre els joves supera el del conjunt de la població

- ✓ El 2013 hi ha a les Illes Balears de 39.089 persones de 16 a 29 anys en situació d'atur, segons les dades de l'EPA. Així, el pes dels joves representa el 28,7 % del total dels aturats. Respecte de l'any 2012, l'atur es redueix un 16,8 % a les Illes, taxa que supera amb escreix la del conjunt nacional (-0,4 %). Alhora, la UE-27 encara registra un augment de l'atur juvenil d'un 1,2 %.
- ✓ Pel que fa a la taxa d'atur, les Illes Balears són la tercera comunitat autònoma amb la més baixa (34,1 %), la qual se situa 8,3 p. p. per sota de la del conjunt estatal. Ara bé, la mitjana europea (18,7 %) és molt enfora tant de la taxa espanyola (42,4 %) com de la de les Illes Balears (34,1 %).

El 2013 augmenta la temporalitat entre els menors de trenta anys

- ✓ La taxa de temporalitat dels joves de 16 a 29 anys augmenta, després del descens de l'any anterior (47,7 %), però se situa per sota de la mitjana nacional (49,3 %). Aquest creixement és conseqüència de l'increment de la contractació respecte de les xifres del 2012 (6,8 %) i, especialment, dels contractes temporals (17,6 %).
- ✓ Respecte de la nova contractació per tipus de contracte, s'observa que, en termes interanuals, en el col·lectiu de joves augmenten els contractes de durada determinada a temps parcial (un 13,5 % per a les dones i un 14,1 % per als homes) i els fixos discontinus (un 10,7 % per a les dones i un 10,3 % per als homes). Al mateix temps, els indefinits a temps complet cauen respecte del 2012 (un -29,5 % per a les dones i un -18,4 % per als homes).
- ✓ L'emprenedoria entre els joves presenta uns resultats inferiors a la del conjunt d'afiliats. Així, l'any 2013 el nombre d'afiliats de menys de trenta anys en el règim d'autònoms és del 9,5 % sobre el total d'afiliacions, davant el 20,3 % del conjunt de la població.

Context demogràfic i social

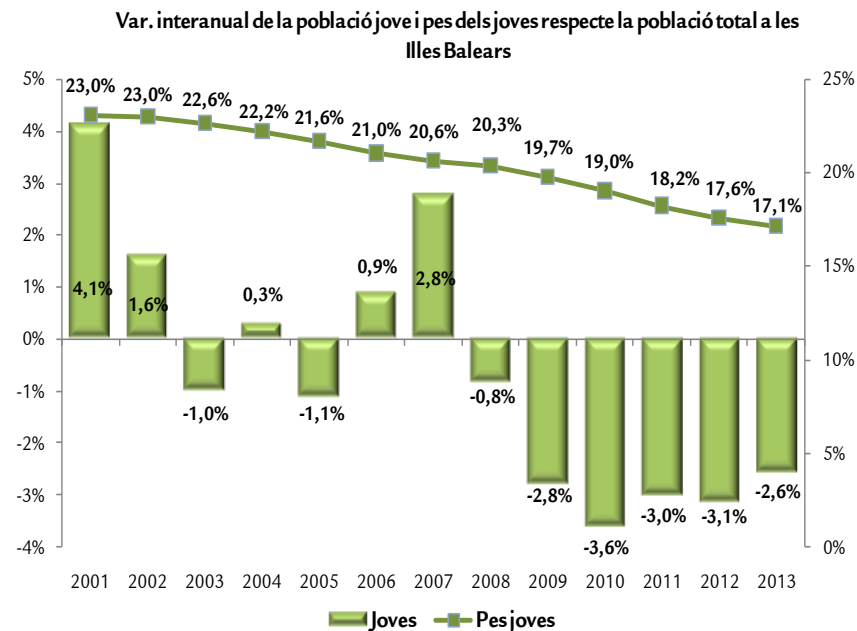
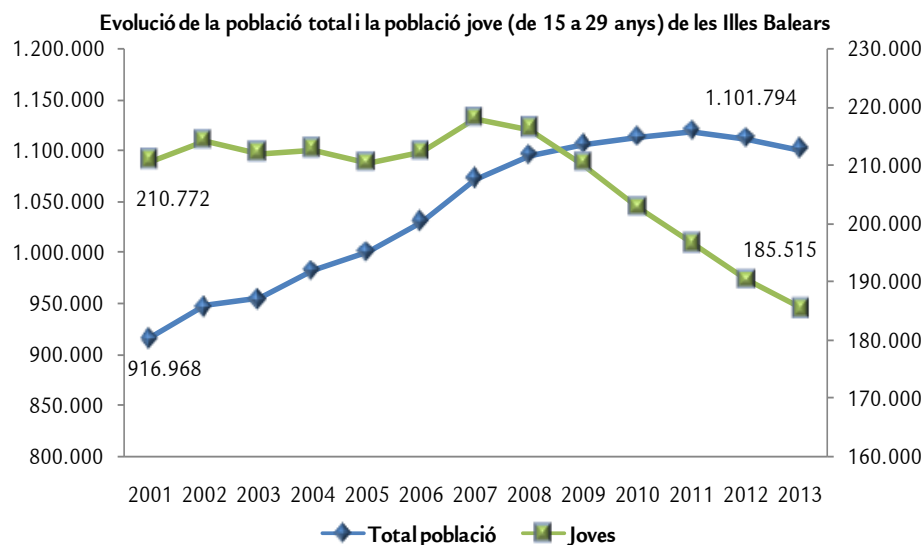
Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

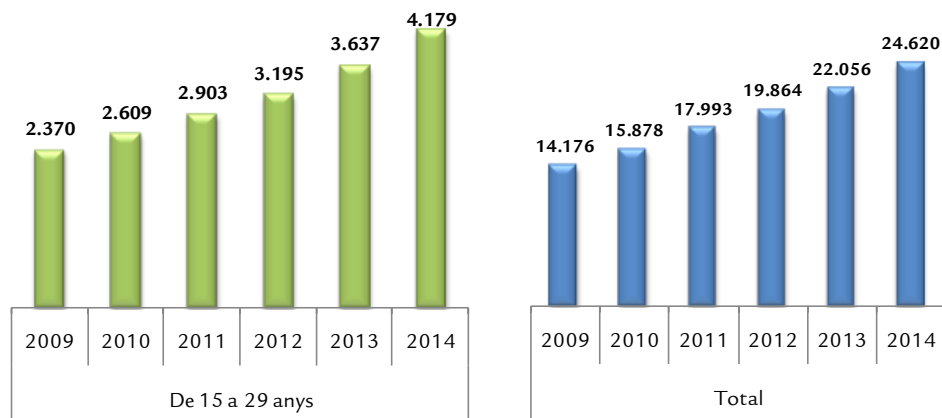
Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

La població resident a les Illes Balears l'any 2013 és d'1.101.794 persones, el 16,84 % de les quals són menors de trenta anys, concretament 185.515 persones. En termes interanuals, el col·lectiu jove perd més residents que el total de la població (un -2,55 % davant un -0,89 %). L'anàlisi de les dades dels menors de trenta anys respecte de les xifres de l'any 2000 mostra la progressiva reducció del seu pes i, també, els descensos interanuals que experimenten en els darrers anys. Així, mentre que en aquests tretze anys el conjunt de la població s'ha incrementat un 25,4 %, la població jove ha perdut un 8,35 %, cosa que fa palès l'envelliment de la nostra societat.

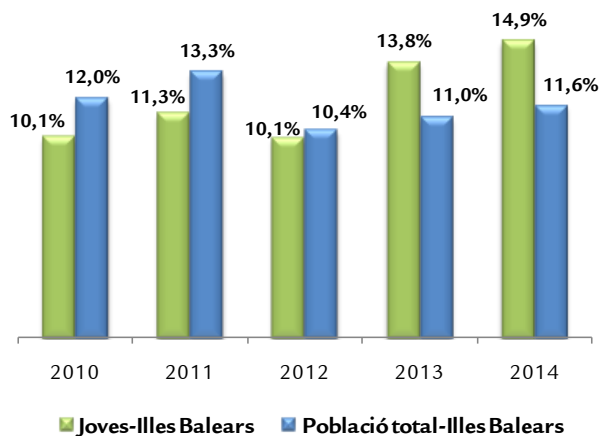

En els darrers anys l'emigració des de les Illes Balears a l'estranger per treballar ha augmentat considerablement, motivada per les dificultats de trobar una feina. Així, a 1 de gener de 2014, 4.179 joves de les Illes Balears havien abandonat el país. Això suposa un 14,9 % més de joves que l'any anterior, mentre que entre el conjunt de la població l'increment és d'un 11,6 %. A Espanya l'evolució interanual de l'emigració no és tan intensa, ni entre els menors de trenta anys ni entre el conjunt de la població (un 7,6 % i un 6,6 %, respectivament).

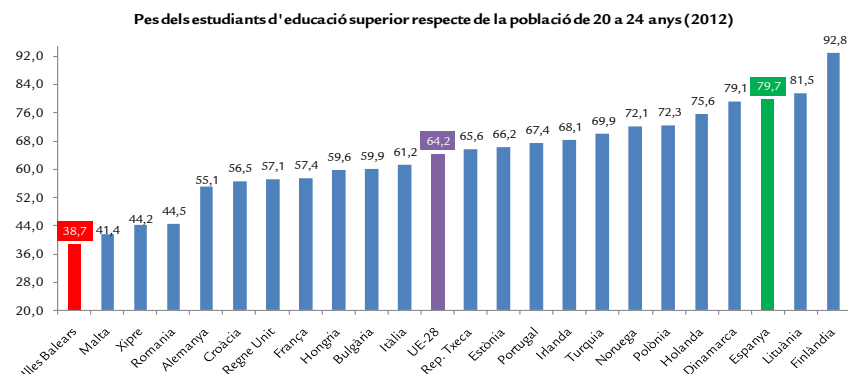
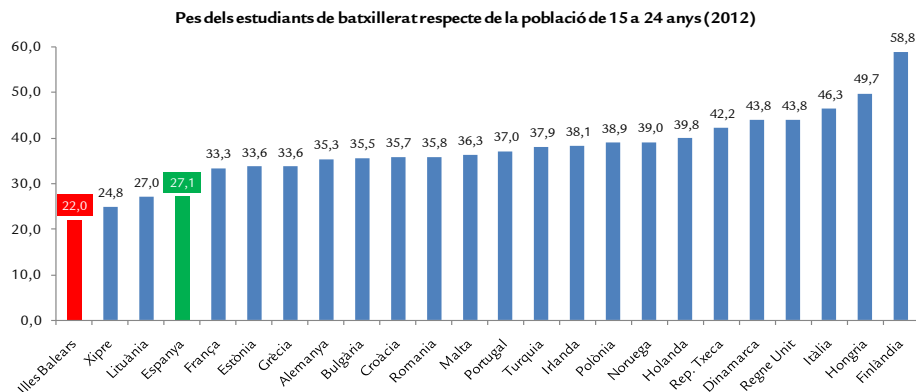
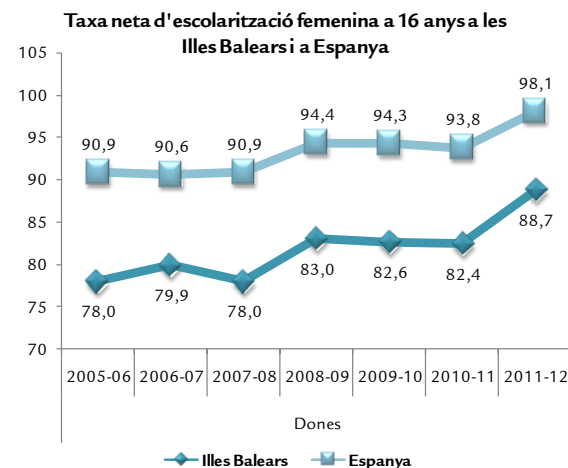
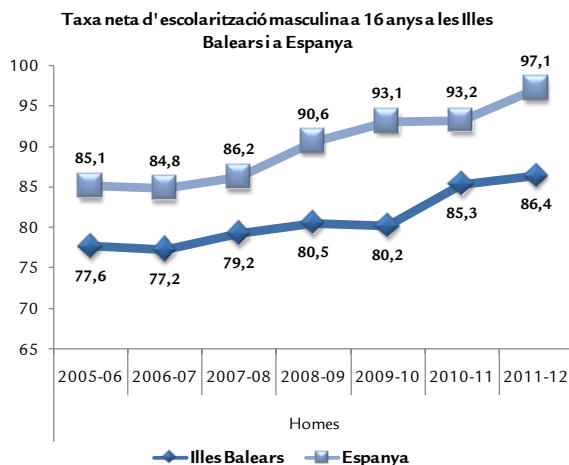
Evolució de les persones de les Illes Balears residents a l'estranger

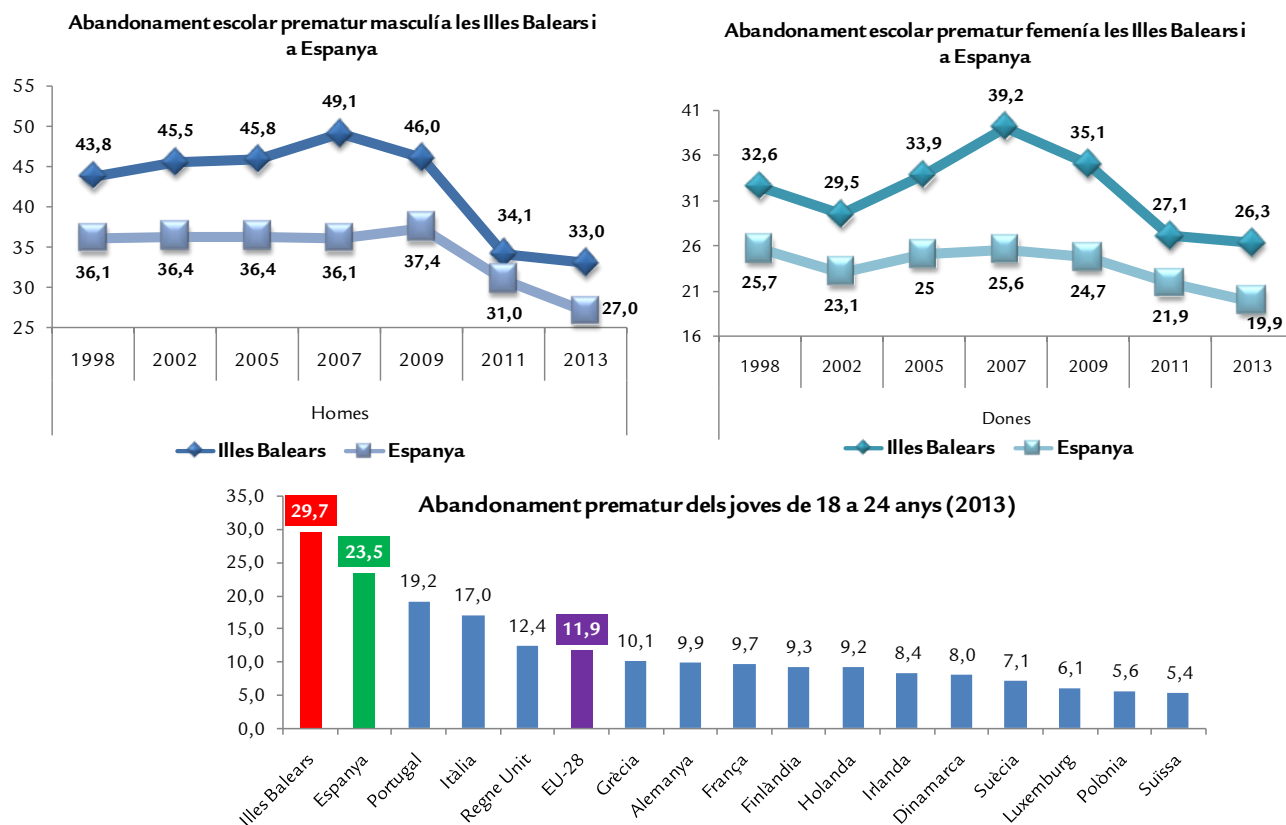
Variació interanual de la població resident a l'estranger

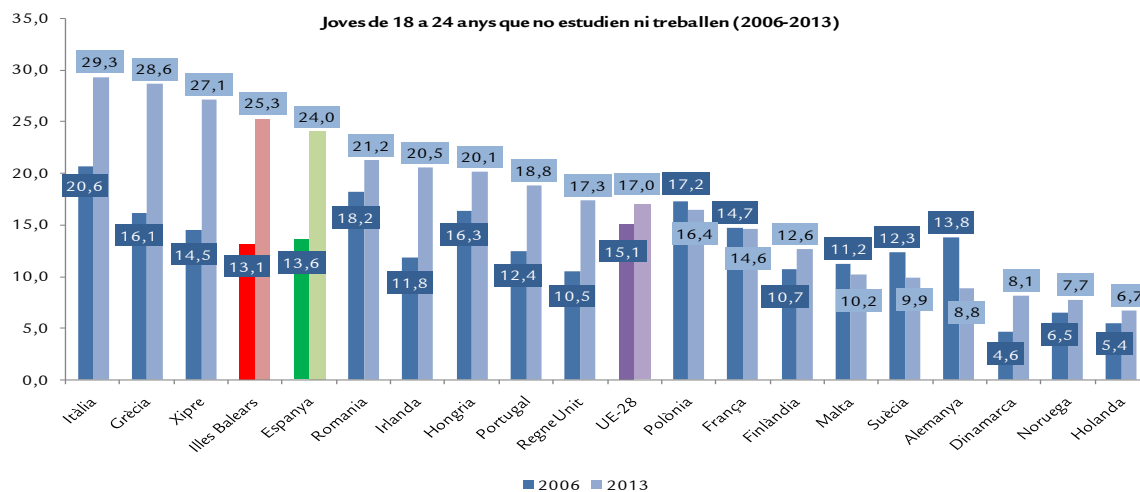
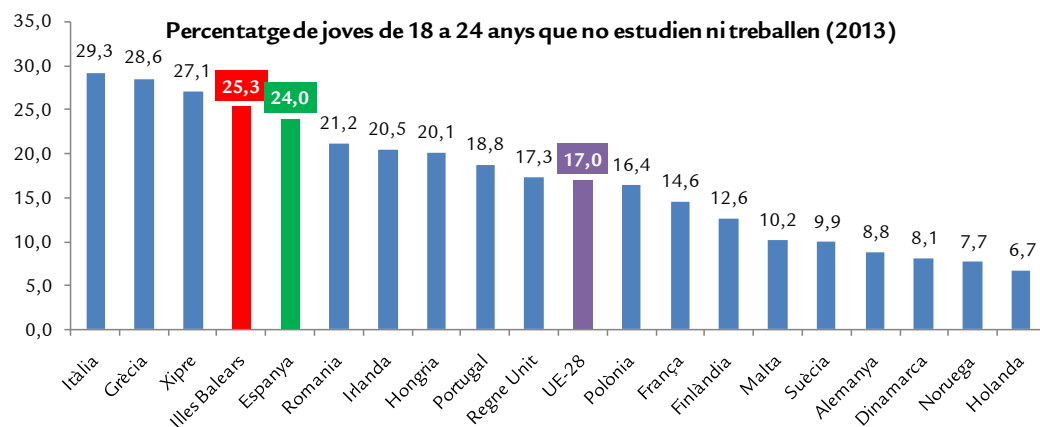
Tradicionalment, els indicadors educatius de les Illes Balears presenten resultats més desfavorables que la mitjana nacional. En els darrers anys les diferències amb Espanya es mantenen, tot i que les dades de les Illes milloren lleugerament, tal com es pot observar en els gràfics. Per exemple, la taxa neta d'escolarització del darrer curs disponible (2011/2012) és del 87,5 % a les Illes Balears i se situa 10 p. p. per sota del valor del conjunt d'Espanya (97,5 %). Si s'analitza el pes dels estudiants de batxillerat respecte de la població de 15 a 24 anys del 2012 i es compara amb dels valors d'Espanya i del conjunt d'Europa, es fa palesa la desavantatjosa situació en què es troben les Illes Balears des del punt de vista educatiu. El pes d'aquests estudiants assoleix el 22,0 %, que és el valor més baix de tota la sèrie analitzada, molt enfora de Finlàndia, que és el país amb el resultat més elevat (58,8 %). Pel que fa als alumnes d'educació superior, el resultat de les Illes és del 38,7 %, que també és molt inferior a la mitjana nacional (79,7 %) i a l'europea (64,2 %).

Una característica dels joves de les Illes Balears és que opten més per abandonar prematurament els estudis que no els del conjunt nacional. El 2013 la taxa d'abandonament escolar de les Illes (29,7 %) és la més alta de totes les comunitats autònomes, també per sobre de la mitjana espanyola (23,5 %). Si es comparen aquestes dades amb les de la Unió Europea, s'observa que la taxa de les Illes és la més alta de la sèrie analitzada, seguida de l'espanyola que se situa en segona posició. Per tant, és evident la necessitat de reduir aquest indicador, ja que és enfora del 15 % exigint per l'estratègia Europa 2020. En termes d'evolució, s'observa una millora tant de la taxa d'escolarització com de la d'abandonament, amb un augment de la primera i una reducció de la segona des de l'any 2007. En aquest sentit, els resultats són favorables, ara bé s'ha de treballar per aconseguir reduir la distància que separa les Balears tant del conjunt nacional com d'altres països de la Unió Europea, fet que es traduirà en beneficis per al mercat laboral en particular i per a l'economia en general.

Una altra variable que s'ha de tenir en compte és el pes dels joves de 18 a 24 anys que ni estudien ni treballen (els coneguts com a *ni-nis*). En comparació de les dades de la UE-28 de l'any 2013, s'observa que tant les Illes com Espanya presenten un valor molt elevat, tot i que no encapçalen la sèrie. Així, a les Balears el pes d'aquests joves arriba al 25,3 % i a Espanya és del 24,0 %, mentre que la mitjana europea assoleix el 17,0 %. Això suposa que a les Illes Balears un de cada quatre joves està desvinculat tant del sistema educatiu com del mercat laboral. Quant a l'evolució des de l'any 2006, el pes d'aquest col·lectiu ha experimentat un fort creixement, especialment a les Illes, amb un augment de 12,2 p. p. en aquests vuit anys. Per tant, s'ha passat d'un resultat que estava per sota de la mitjana europea el 2006, a un resultat que la supera amb escreix el 2013. S'observa que els joves, sobretot els que tenen un nivell educatiu més baix, han estat molt castigats per la crisi econòmica. Per tant, molts han acabat en situació d'atur, i una part no han tornat al sistema educatiu per intentar millorar la seva formació. Per això, la Unió Europea va aprovar la Recomanació, de 22 d'abril de 2013, sobre l'establiment de la Garantia Juvenil, que insta els estats que els joves rebin una oferta de treball, educació contínua, formació d'aprenent o un període de pràctiques els quatre mesos següents a quedar desocupats o després d'acabar l'educació formal.

Font: OTIB a partir de les dades de l'Eurostat.

La participació dels joves en el mercat de treball

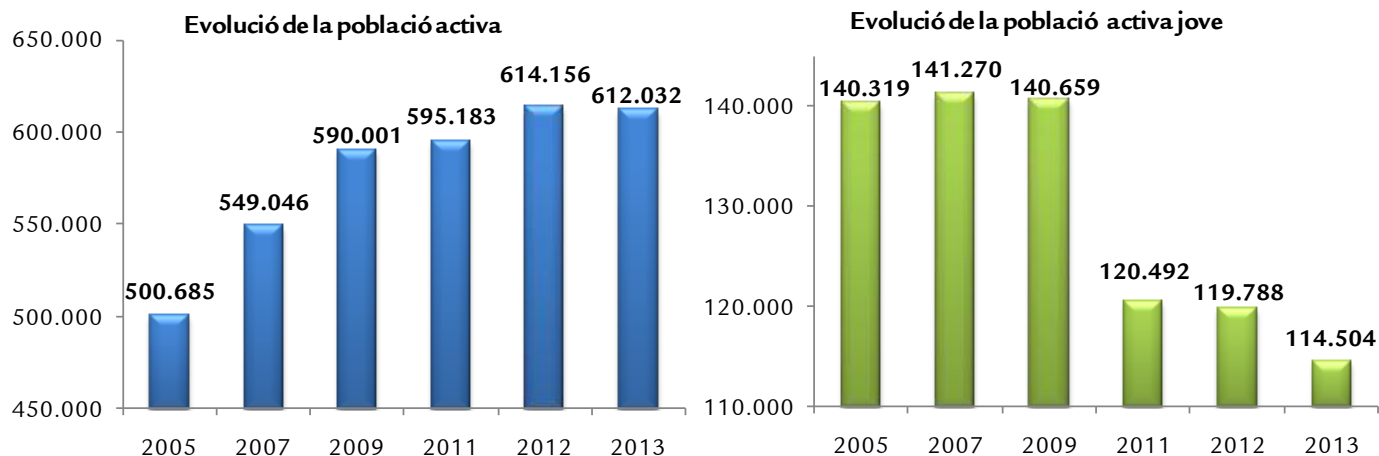
Observatori del Treball de les Illes Balears

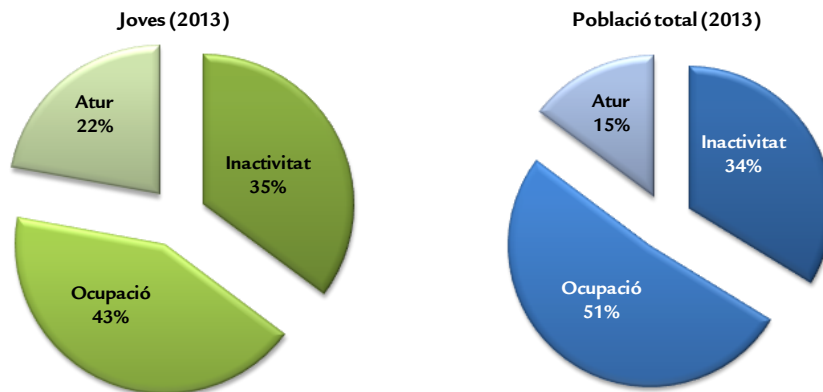
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

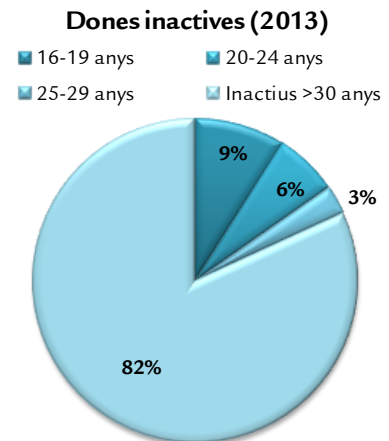
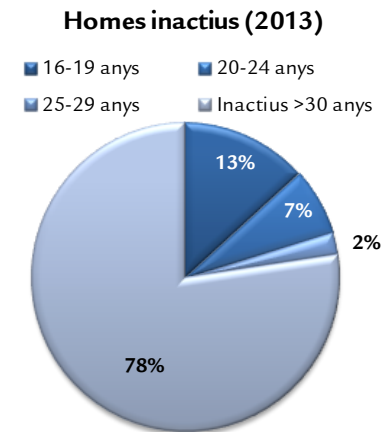
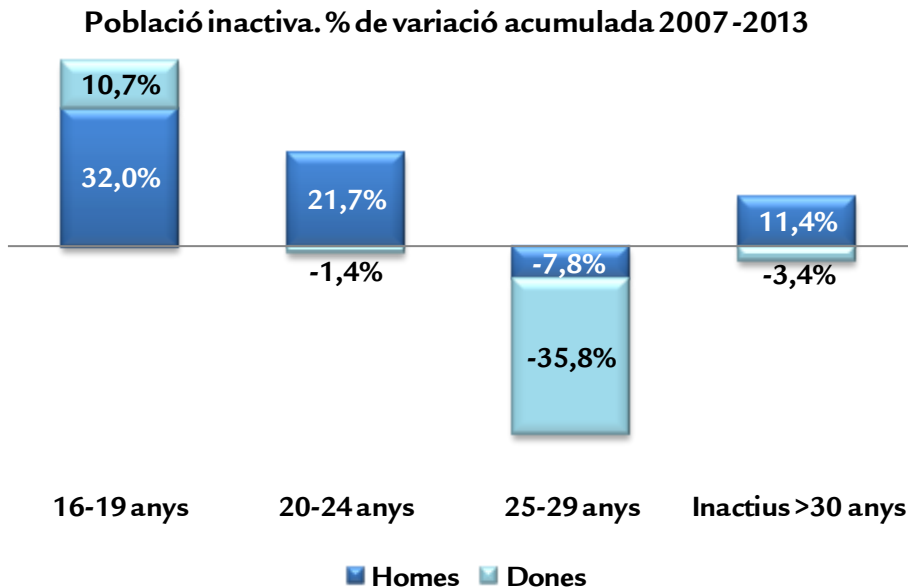
El 2013 hi ha 114.504 joves que formen part del mercat de treball de les Illes Balears, xifra que representa el 18,7 % de la població activa. Si s'analitzen les dades en termes d'evolució, s'observa un progressiu envelliment de la població, que es trasllada també a la població activa. Així, respecte de l'any 2005, els joves actius s'han reduït un 18,4%, mentre que el conjunt d'actius ha augmentat un 22,2 %. Pel que fa a la participació dels joves en el mercat laboral, el 43 % tenen feina, el 22 % estan en atur i el 35 % restant es declaren inactius. En termes interanuals, els joves ocupats augmenten un 3,5 % i els inactius ho fan un 2,6 %; en canvi, els joves en atur disminueixen considerablement (-16,8 %).

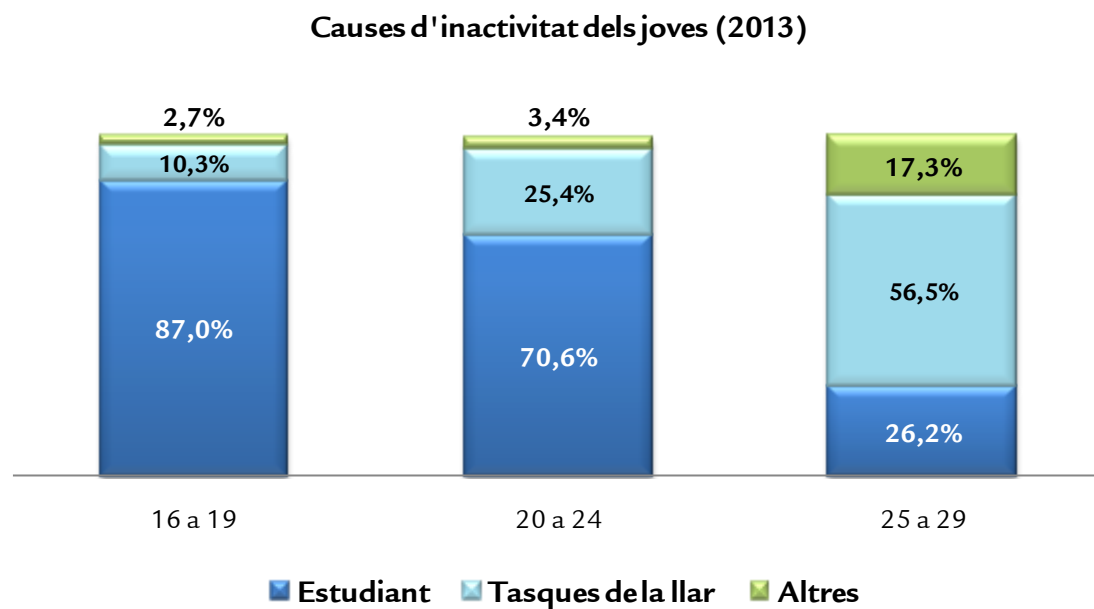
Distribució del joves (de 16 a 29 anys) i total de les Illes Balears (2013)

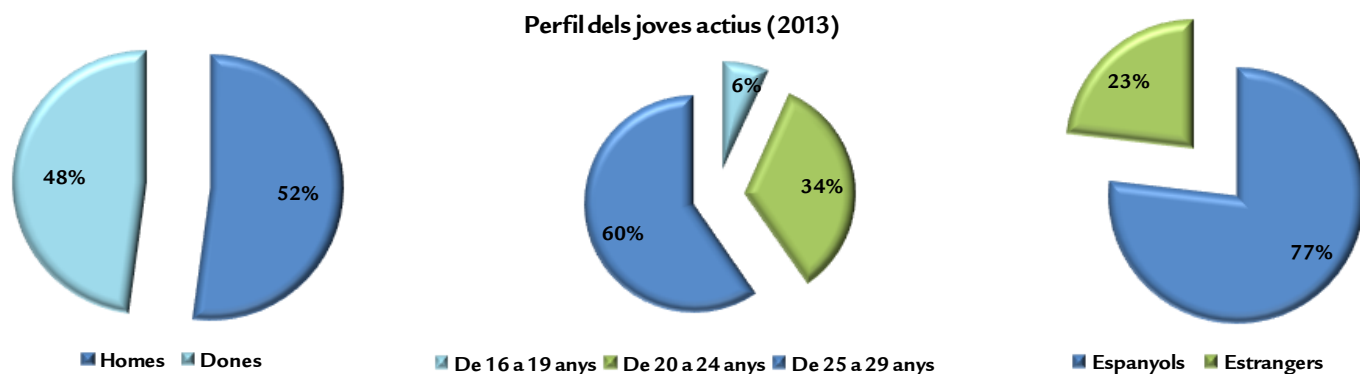
Del total de joves inactius del 2013 (62.267 persones), el 45,9 % són homes i el 54,1 % restant són dones. En ambdós sexes, s'observa que a mesura que s'incrementa el grup d'edat dels joves disminueix el percentatge d'inactius, perquè es van incorporant al mercat de treball. En termes interanuals, la inactivitat augmenta, respecte d'ambdós sexes, en les dues primeres franges d'edat i disminueix en la de 25 a 29 anys. La variació acumulada dels inactius respecte del 2007 mostra l'augment de la població inactiva masculina entre 16 i 24 anys, especialment entre els més joves, probablement perquè romanen en el sistema educatiu. Pel que fa a les dones, la població inactiva creix lleugerament entre les més joves (de 16 a 19 anys) per la mateixa raó, mentre que a partir de vint anys disminueix a conseqüència de la seva incorporació al mercat laboral.

Els motius principals per a la inactivitat dels joves són els estudis, les tasques de la llar i els altres motius, per aquest ordre. Si es fa l'anàlisi per grups d'edat, s'observa com la causa d'inactivitat més adduïda pels joves de 16 a 19 anys és la dels estudis (87,0 %). De la mateixa manera, els de 20 a 24 anys també declaren els estudis com a motiu per no treballar en el 70,6 % dels casos. En canvi, en el grup de 25 a 29 anys aquest percentatge baixa fins al 26,2 %, i destaca la realització de tasques de la llar (56,5 %). En termes interanuals i en totes les franges d'edat es redueix el pes dels inactius que declaren estudiar, mentre que s'incrementa el dels que fan tasques de la llar.

El 2013 el conjunt de la població activa menor de trenta anys de les Illes Balears arriba a 114.504 persones, xifra que representa el 18,7 % del total d'actius. D'aquests, el 48 % són dones i el 52 % restant són homes. Pel que fa a la distribució per edats, la que recull menys actius és la dels més joves (de 16 a 19 anys), ja que molts encara continuen en el sistema educatiu, i suma el 6 % dels actius. Segueixen aquest grup els de 20 a 24 anys, amb el 34 % del total, i, finalment, el 60 % correspon als de més edat, de 25 a 29 anys. Quant a la nacionalitat dels actius joves, s'observa que els estrangers representen el 22,4 % del total a les Illes Balears, amb 25.685 persones. En termes interanuals, tot i que incrementen el seu pes en 0,7 p. p., els actius joves de nacionalitat estrangera perden un total de 370 actius.

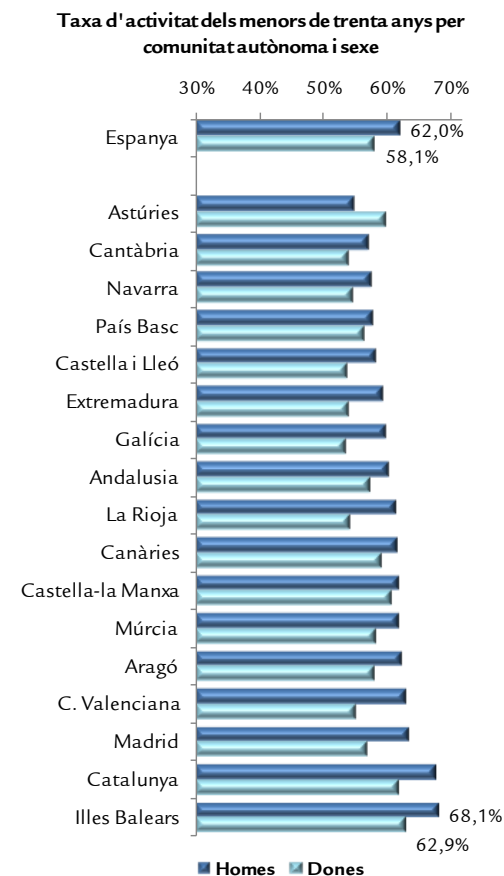
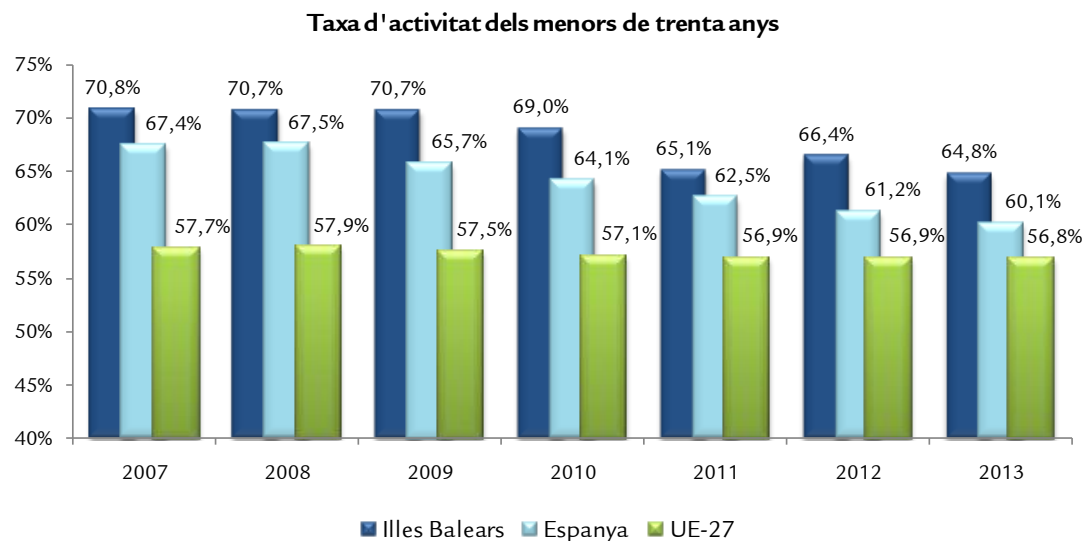

Evolució de la població activa estrangera menor de trenta anys i total a les Illes Balears i a Espanya (2005-2013)

	Illes Balears				Espanya			
	Menors de 30 anys		Total		Menors de 30 anys		Total	
	Valor	% del total d'actius	Valor	% del total d'actius	Valor	% del total d'actius	Valor	% del total d'actius
2005	33.196	23,7%	97.364	19,4%	797.510	13,9%	2.375.279	11,2%
2006	32.433	22,7%	108.094	20,4%	910.489	16,0%	2.729.546	12,5%
2007	33.036	23,4%	128.234	23,4%	1.022.536	18,1%	3.102.661	13,8%
2008	40.059	28,1%	143.483	25,1%	1.090.679	19,6%	3.437.051	14,9%
2009	39.865	28,3%	146.588	24,8%	1.044.100	19,9%	3.543.957	15,2%
2010	37.920	28,6%	151.010	25,2%	949.286	19,2%	3.497.805	15,0%
2011	27.925	23,2%	139.270	23,4%	874.480	18,8%	3.412.159	14,6%
2012	26.055	21,8%	136.539	22,2%	794.255	18,1%	3.288.916	14,0%
2013	25.685	22,4%	136.246	22,3%	680.453	16,4%	3.057.659	13,2%

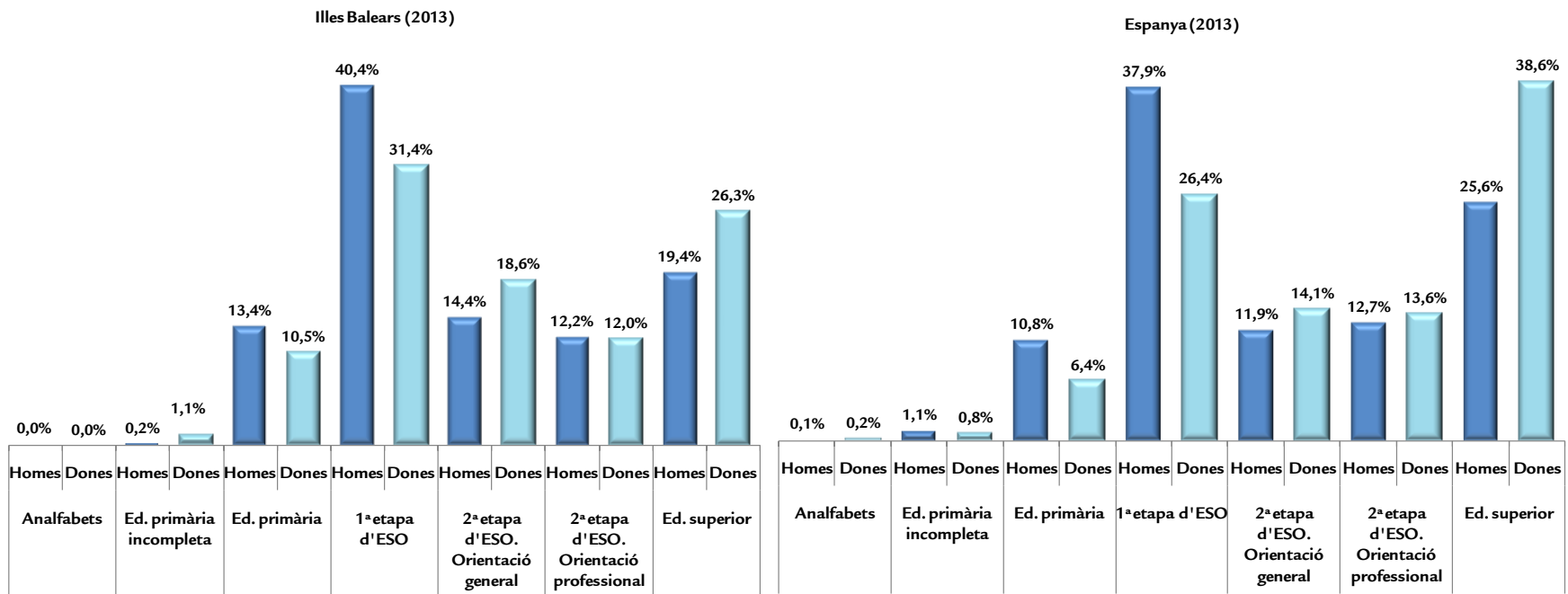
Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA).

Tot i el descens d'activitat dels darrers anys, la taxa dels joves de les Illes Balears (64,8 %) es continua situant per sobre del total nacional (60,1 %) i de la mitjana europea (56,8 %) en tota la sèrie analitzada (2007-2013). Respecte de l'any 2012, la taxa de les Illes perd 1,6 p. p., que és més que el conjunt nacional, que disminueix 1,1 p. p., i que la mitjana de la Unió Europea (-0,1 p. p.). A més llarg termini, respecte de les dades del 2007, la taxa d'activitat dels menors de trenta anys de les Illes Balears s'ha reduït 6,0 p. p., valor inferior a la reducció del conjunt d'Espanya (-7,3 p. p.), alhora que la taxa europea no arriba al punt percentual (-0,9 p. p.) en aquest període. Per sexes, ambdues taxes encapçalen la llista de les comunitats autònomes amb les taxes més altes: la taxa d'activitat juvenil femenina és del 62,9 %, i la masculina, del 68,1 %, i ambdues superen també les mitjanes espanyoles (amb el 58,1 % i el 62,0 %, respectivament).

Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA).

En general, les dones donen més importància a l'educació: es mantenen més temps en el sistema educatiu i, per tant, aconseguixen un nivell escolar superior. Aquest fet es pot comprovar en les dades sobre el nivell educatiu de la població activa, tant de les Illes com del conjunt nacional, segons la nova CNED-2014 (Classificació nacional d'educació), segons les quals les dones actives menors de trenta anys assolixen resultats superiors als dels homes. Concretament, a les Illes Balears el 56,9 % de les dones tenen estudis de segona etapa d'ESO i superiors, mentre que entre els homes aquest percentatge és del 46,0 %. Malgrat això, com s'ha comentat anteriorment, aquestes xifres són enfora dels resultats nacionals, ja que, per exemple, pel que fa als joves que tenen estudis superiors, la mitjana nacional supera la de les Illes Balears en 9,1 p. p. En termes interanuals, el nombre de joves actius es redueix en tots els nivells i, especialment, entre els qui han acabat educació primària (-13,2 %) i entre els titulats en segona etapa d'ESO-orientació professional (-7,1 %).

Els joves ocupats

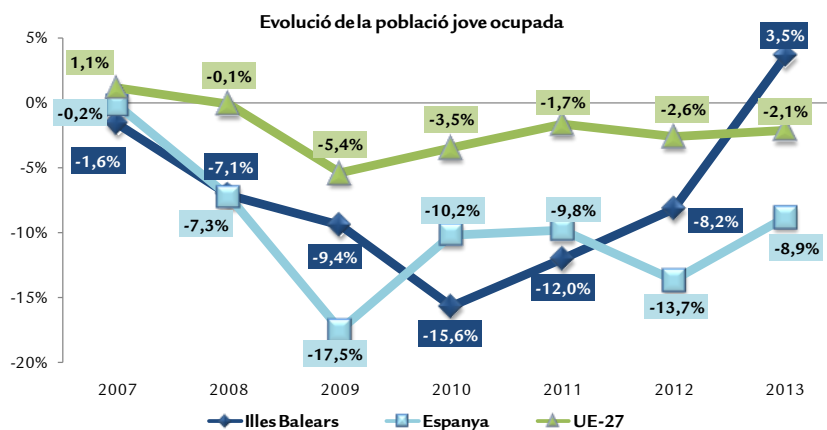
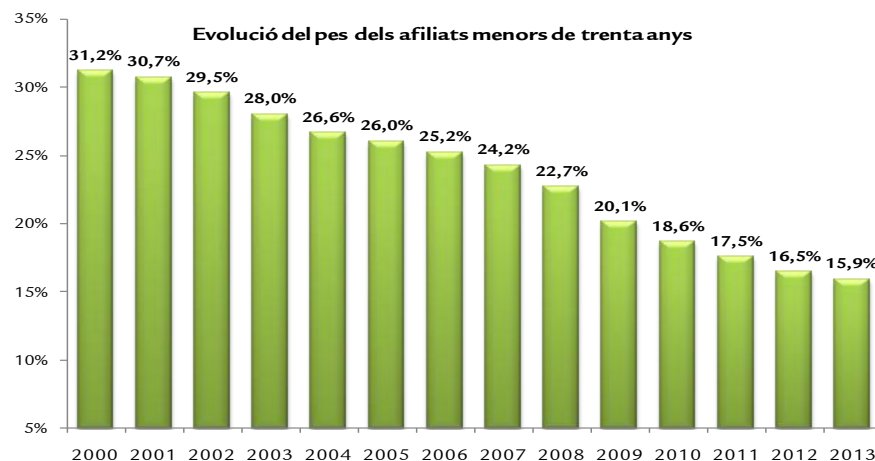
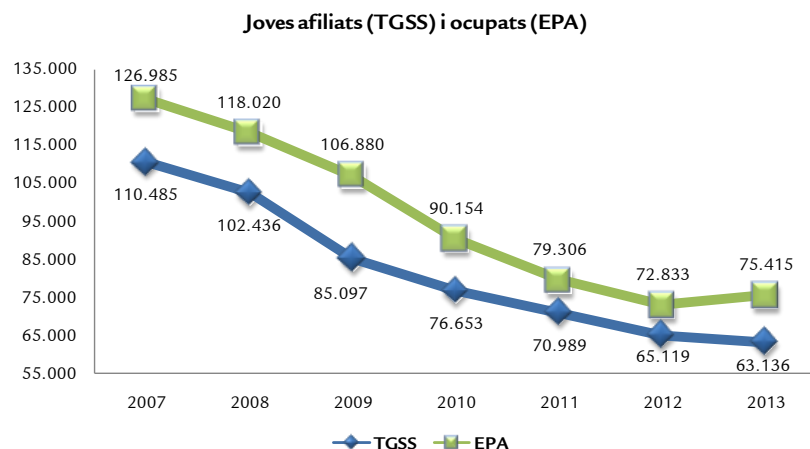
Observatori del Treball de les Illes Balears

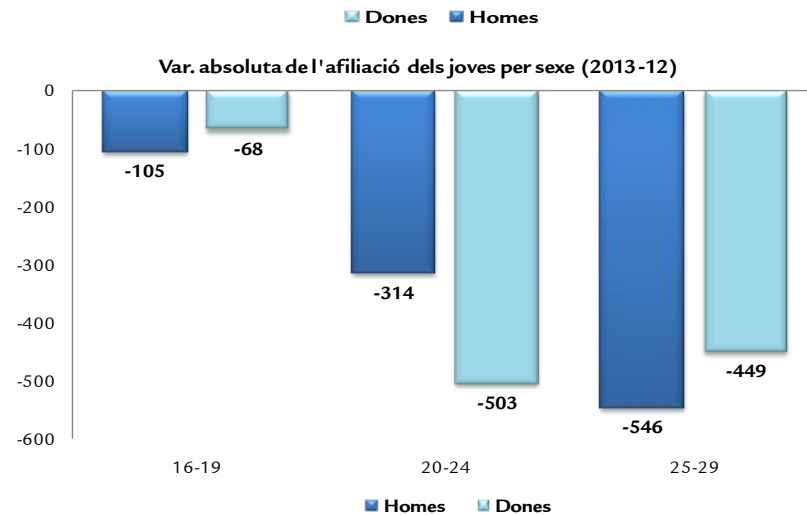
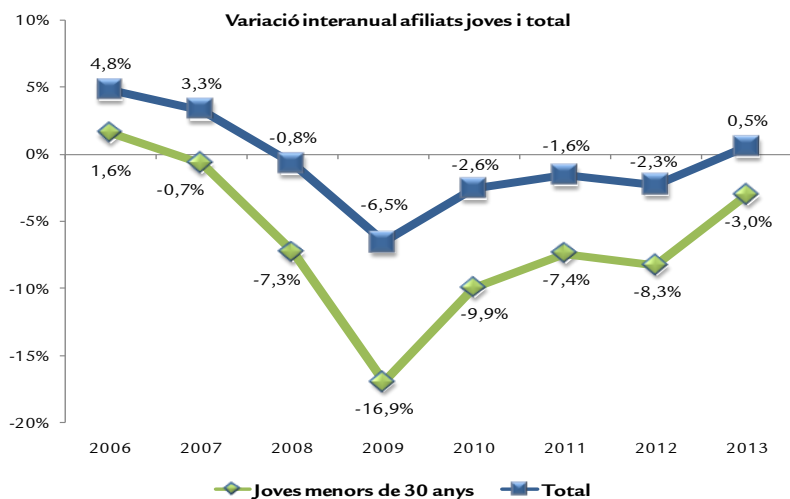
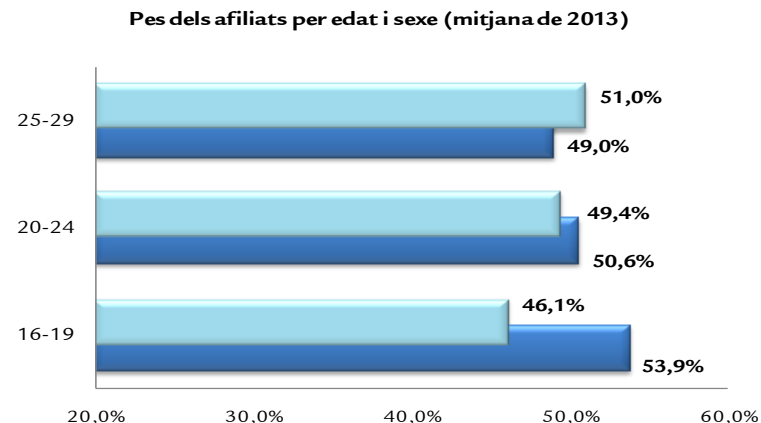
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

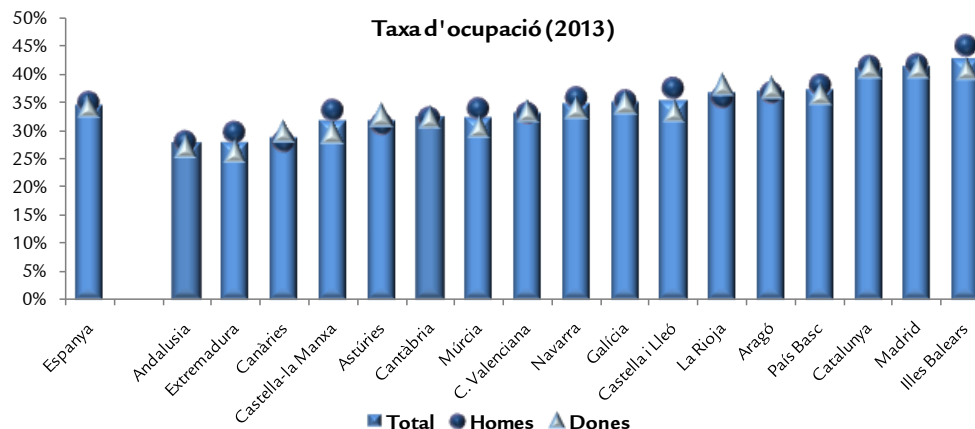
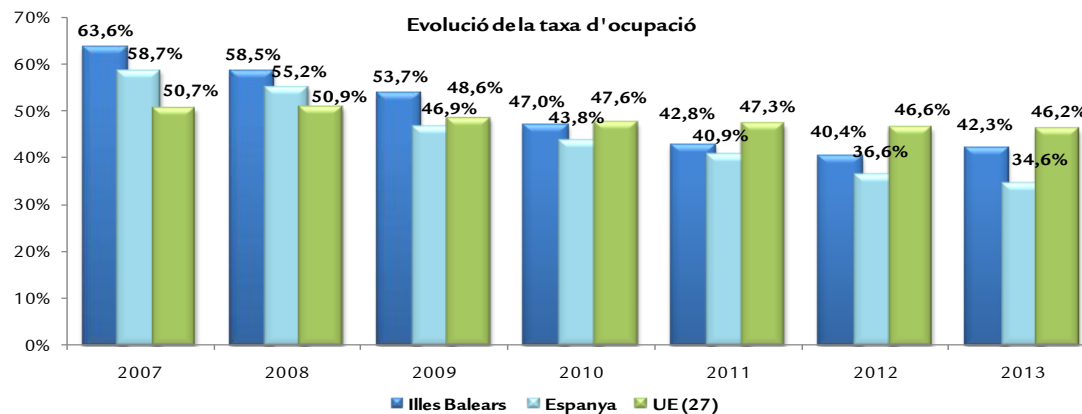
El nombre de joves que treballen a les Illes varia segons la font analitzada. Segons l'EPA, hi ha 75.415 ocupats joves a les Illes, mentre que segons la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS) els joves afiliats són 63.136 en 2013. Respecte del 2012, en el primer cas es registra un augment d'un 3,5 % dels ocupats, mentre que segons els registres de la TGSS els afiliats es redueixen un 3,0 %. Pel que fa a les dades de l'EPA, a Espanya el nombre de joves ocupats disminueix un 8,9 %, mentre que a la Unió Europea ho fa un 2,1 %. Sobre la base d'aquestes xifres, el pes dels joves sobre el total de persones ocupades és molt similar en les dues fonts estudiades: el 15,8 % segons l'EPA i el 15,9 % segons les dades de la TGSS. L'evolució del pes dels afiliats joves continua la senda descendent que començà l'any 2000 (31,2 %) i tanca el 2013 amb el 15,9 %.

El 2013 l'afiliació a la TGSS dels joves retrocedeix en termes interanuals (-3,0 %), mentre que el conjunt d'afiliats pràcticament es manté (0,5 %). Per sexes i segons les diferents franges d'edat, l'afiliació masculina supera la femenina en el grup de 16 a 24 anys, probablement per la permanència de les dones en el sistema educatiu, mentre que en el grup de 25 a 29 anys l'afiliació femenina és més elevada (el 51,0 % vs. el 49,0 %). En termes interanuals, es perd afiliació en tots els grups d'edat independentment del sexe.

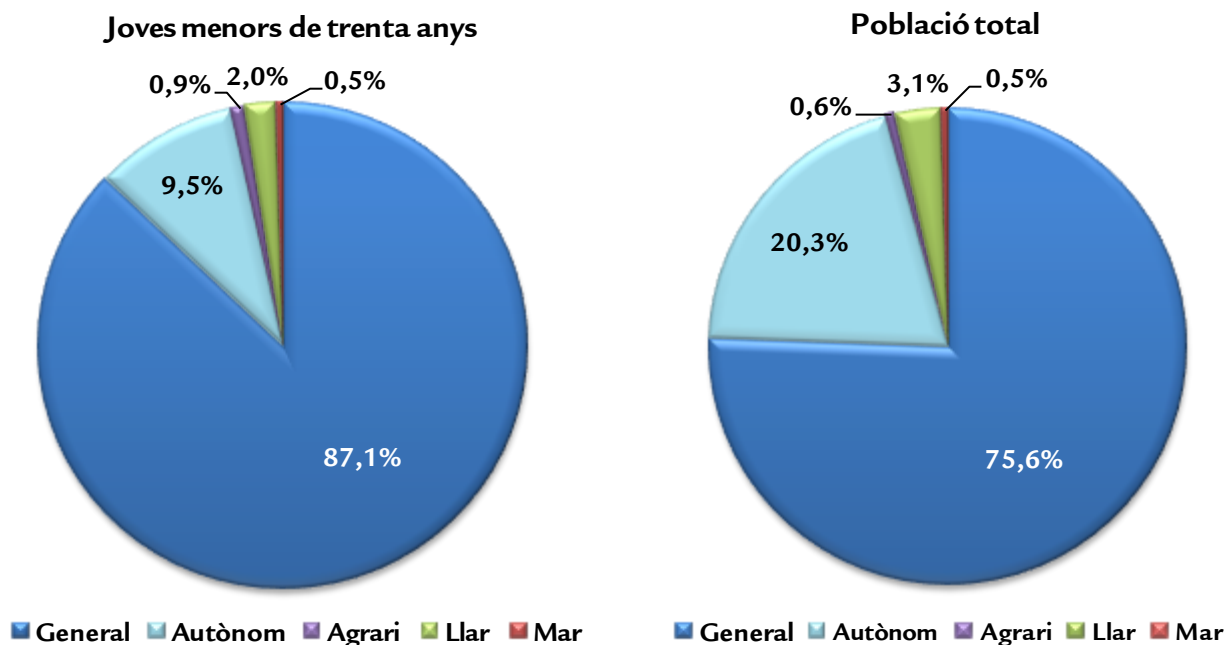

L'increment del nombre d'ocupats menors de trenta anys durant el 2013 es trasllada a la taxa d'ocupació de les Illes Balears, la qual passa a ser la més alta de totes les comunitats autònomes (42,7 %) i supera la mitjana nacional (34,6 %). Fins a l'any 2009, la taxa de les Illes superava també la de la Unió Europea, situació que canvià el 2010, moment a partir del qual la taxa balear passà a situar-se per sota de la mitjana de la UE-27. Així, el 2013 tant la taxa balear com l'espanyola estan per sota de l'europea (46,2 %). Respecte dels valors del 2012, la taxa d'ocupació dels joves de les Illes augmenta 2,3 p. p., mentre que tant en el conjunt d'Espanya (-2,0 p. p.) com a la Unió Europea (-0,4 p. p.) es redueix. Per sexes i en termes interanuals, la taxa masculina s'incrementa 4,6 p. p., mentre que la femenina manté el resultat del 2012. De fet, des de l'any 2006 no es produïa un augment interanual de la taxa d'ocupació a les Balears. Malgrat això, la taxa ha perdut 23,4 p. p. respecte del valor del 2006 (66,0 %), a conseqüència de l'intens descens de l'ocupació que han patit els joves des del començament de la crisi.

L'afiliació per règim de cotització presenta la mateixa distribució tant entre els joves com entre el total de la població: una gran majoria estan afiliats al règim general, seguits pel grup d'autònoms, el de la llar, l'agrari i el de la mar. Ara bé, s'observen diferències entre la concentració dels treballadors joves i la del conjunt de la població en cada un dels règims. Per exemple, el col·lectiu de joves ocupats es concentra majoritàriament en el règim general (87,1 %) i supera en 11,5 p. p. els afiliats del conjunt de la població (75,6 %). En canvi, en el règim d'autònoms, el segon amb més afiliació, la presència dels joves és inferior a la del total de població afiliada (el 9,5 % vs. el 20,3 %).

Distribució de l'afiliació a la Seguretat Social per règim

Font: OTIB a partir de dades de la TGSS.

Hi ha 56.216 joves afiliats al règim general, xifra que representa el 87,1 % de tots els joves afiliats. D'aquests, el 48,1 % són homes i el 51,9 % dones. Els primers són presents majoritàriament en la construcció (88,8 %), l'agricultura (85,6 %) i les activitats industrials. En canvi, l'afiliació femenina predomina en les activitats vinculades als serveis, com ara les sanitàries i les de serveis socials (77,6 %), l'educació (75,2 %) i les activitats financeres (70,3 %). Pel que fa a l'activitat econòmica, les dades d'afiliació dels joves superen la població total en l'agricultura (l'1,2 % vs. el 0,3 %) i, dins el sector dels serveis, en l'hostaleria (el 28,8 % vs. el 22,0 %) i el comerç (el 21,1 % vs. el 16,9 %).

Afiliats menors trenta anys al Règim general per seccions de la CNAE-2009, mitjana de 2013 (Illes Balears)

Activitat CNAE-2009	TOTAL 2013	% Homes	% Dones
(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	687	85,6%	14,4%
(B) Indústries extractives	27	74,1%	22,2%
(C) Indústries manufactureres	1.972	74,2%	25,8%
(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	61	86,9%	13,1%
(E) Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	278	83,5%	16,9%
(F) Construcció	3.285	88,8%	11,2%
(G) Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	11.868	40,9%	59,1%
(H) Transport i emmagatzematge	1.726	71,6%	28,4%
(I) Hostaleria	16.202	50,1%	49,9%
(J) Informació i comunicacions	849	60,0%	40,0%
(K) Activitats financeres i d'assegurances	387	29,7%	70,3%
(L) Activitats immobiliàries	297	41,8%	58,2%
(M) Activitats professionals, científiques i tècniques	1.753	39,2%	60,8%
(N) Activitats administratives i serveis auxiliars	4.353	51,8%	48,2%
(O) Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	800	54,5%	45,5%
(P) Educació	2268	24,8%	75,2%
(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials	3999	22,4%	77,6%
(R) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	2196	53,9%	46,1%
(S) Altres serveis	1915	29,8%	70,2%
(T) Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	1286	17,9%	82,1%
(U) Organismes extraterritorials	8	25,0%	75,0%
Sense tipificar	1	0,0%	100,0%
Total	56.215	48,1%	51,9%

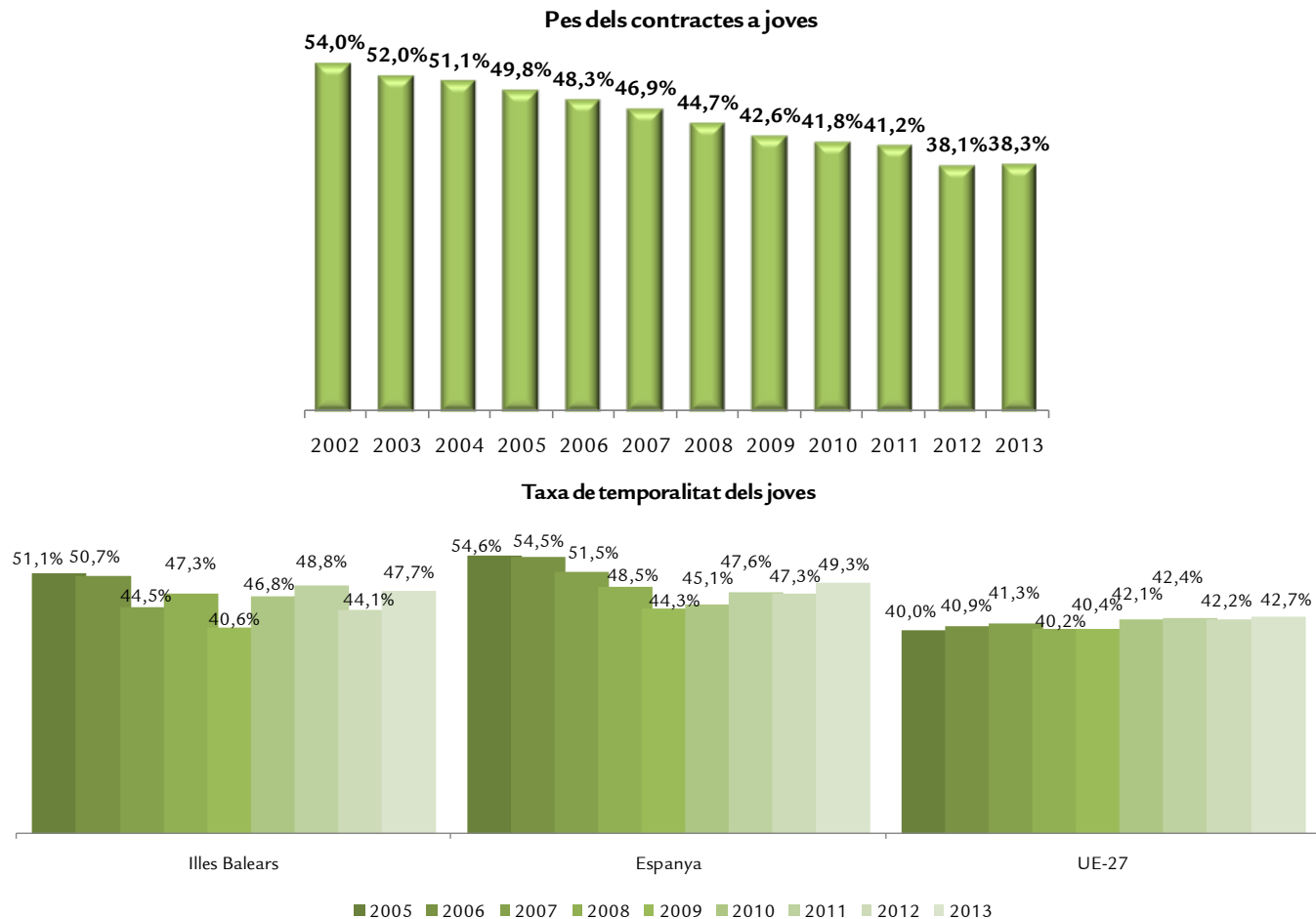
Hi ha un total de 5.955 joves afiliats al règim d'autònoms, xifra que representa el 9,5 % de tots els joves afiliats. D'aquests, el 62,8 % són homes i el 37,2 % dones. En el règim especial de treballadors autònoms (RETA), els menors de trenta anys també es concentren principalment en el sector dels serveis (77,8 %), seguit de la construcció (14,1 %) i, amb una presència menor, de la indústria i l'agricultura. Per sexes, les activitats amb més presència femenina són els altres serveis (72,4 %), les activitats sanitàries i de serveis socials (70,3 %) i l'educació (63,0 %). Entre els homes, en canvi, l'afiliació és superior en les activitats industrials, la construcció (94,4 %) i l'agricultura (83,5 %). Els joves es concentren sobretot en l'hostaleria (el 16,9 % vs. el 15,0 %) o les activitats sanitàries i de serveis socials (el 4,0 % vs. el 2,4 %). En canvi, tenen menys pes que el conjunt dels afiliats en les indústries manufactureres (el 5,2 % vs. el 6,3 %) o en les activitats administratives (el 4,6 % vs. el 5,5 %).

Afiliats menors trenta anys al Règim d'autònoms per seccions de la CNAE-2009, mitjana de 2013, (Illes Balears)

Activitat CNAE-2009	TOTAL 2013	% Homes	% Dones
(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	164	83,5%	16,5%
(B) Indústries extractives	1	100,0%	0,0%
(C) Indústries manufactureres	310	80,0%	20,3%
(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	4	75,0%	25,0%
(E) Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	6	50,0%	50,0%
(F) Construcció	840	94,4%	5,7%
(G) Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	1.407	58,1%	42,0%
(H) Transport i emmagatzematge	269	88,5%	11,5%
(I) Hostaleria	1.009	60,3%	39,7%
(J) Informació i comunicacions	144	70,8%	29,9%
(K) Activitats financeres i d'assegurances	70	44,3%	55,7%
(L) Activitats immobiliàries	53	62,3%	35,8%
(M) Activitats professionals, científiques i tècniques	413	50,4%	49,6%
(N) Activitats administratives i serveis auxiliars	271	67,5%	32,5%
(O) Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	1	100,0%	0,0%
(P) Educació	154	37,0%	63,0%
(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials	239	30,1%	70,3%
(R) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	164	51,2%	48,8%
(S) Altres serveis	435	27,6%	72,4%
(T) Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	3	66,7%	33,3%
(U) Organismes extraterritorials	0	-	-
Total	5.955	62,8%	37,2%

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS .

El 2013 els joves signen un total de 132.304 contractes, xifra que suposa 8.400 contractes més que el 2012 en nombres absoluts (un 6,8 % en termes relatius). Aquests contractes representen el 38,3 % del total de contractes del 2013. Pel que fa a la taxa de temporalitat dels joves, creix en termes interanuals tant a Espanya com a la UE-27 i a les Illes. Destaca especialment l'augment de 3,6 p. p. en la taxa de les Illes Balears. Així, la taxa de l'arxipèlag és del 47,7 %, per sota de l'espanyola (49,3 %), però encara per sobre de la mitjana europea (42,7 %). La manca d'estabilitat laboral que pateixen els menors de trenta anys es fa palesa quan es compara la seva taxa de temporalitat amb la del conjunt de la població (25,1 %).

Pel que fa a la distribució per ocupacions, les quatre que registren més contractació de joves de 16 a 29 anys, segons les dades del SOIB, són cambrers assalariats (23,3 %), venedors de botigues i magatzems (9,7 %), personal de neteja d'oficines i hotels (6,3 %) i, finalment, ajudants de cuina (3,8 %). Aquestes quatre ocupacions representen el 43,2 % del total de la contractació juvenil del 2013. La major part d'aquestes ocupacions, vuit concretament, corresponen al sector dels serveis; una altra, a la construcció, i la darrera, a la indústria. Per tant, es fa palesa la vinculació dels joves al sector terciari.

10 ocupacions amb més contractació de joves (de 16 a 29 anys) de les Illes Balears (2013)

Joves	Absoluts	% vert.
Cambrers assalariats	30.875	23,3%
Venedors de botigues i magatzems	12.897	9,7%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	8.374	6,3%
Ajudants de cuina	5.066	3,8%
Monitors d'activitats recreatives i d'entreteniment	4.137	3,1%
Cuiners assalariats	3.236	2,4%
Empleats administratius amb tasques d'atenció al públic ncaa	2.943	2,2%
Peons de la construcció d'edificis	2.259	1,7%
Peons de les indústries manufactureres	2.193	1,7%
Coreògrafs i ballarins	1.872	1,4%
Total 10 ocupacions	73.852	55,8%
Total contractació joves	132.304	100,0%

Els joves en atur

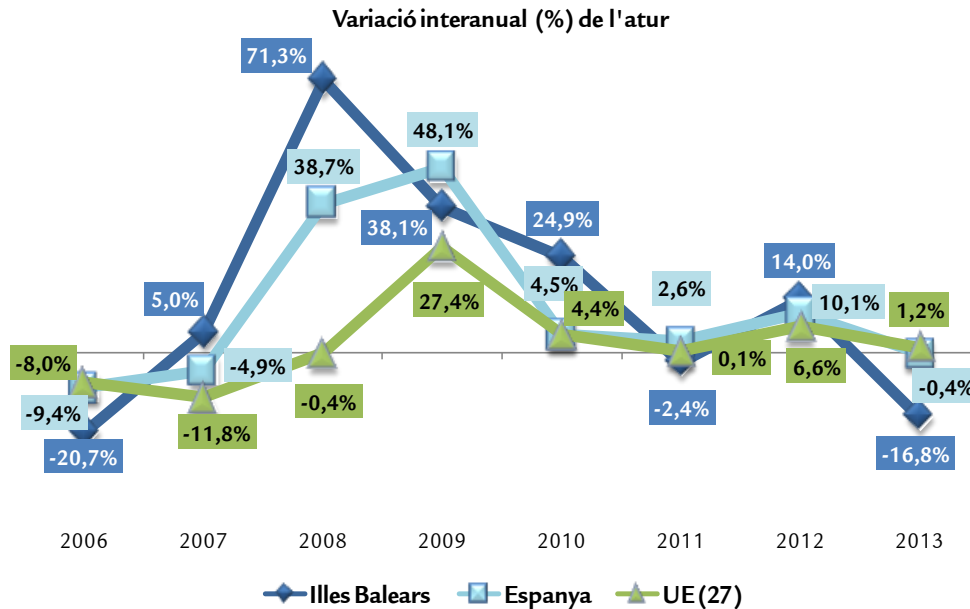
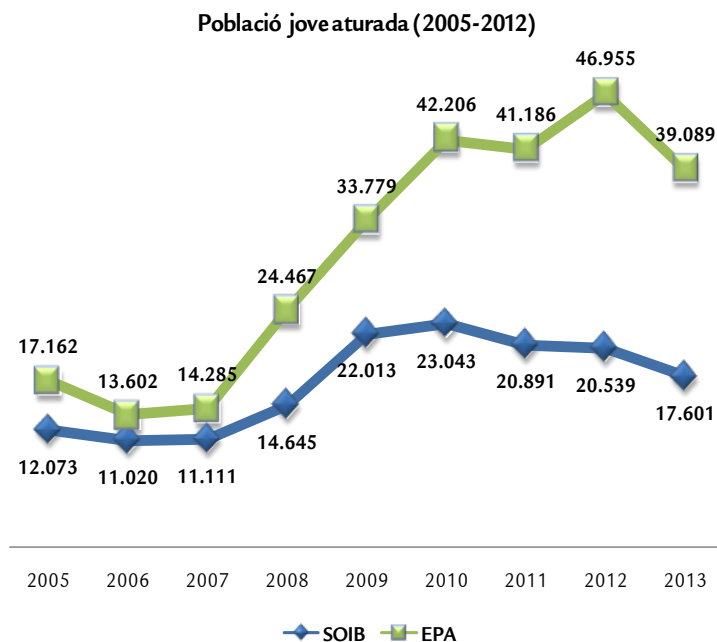
Observatori del Treball de les Illes Balears

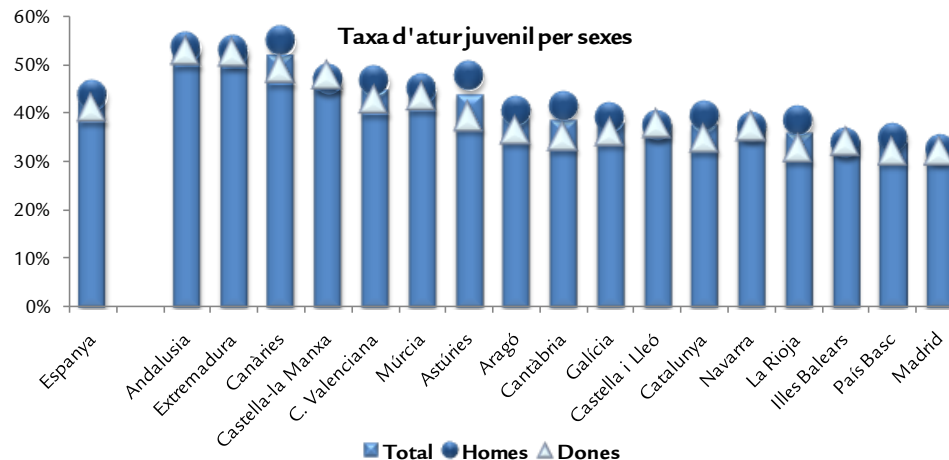
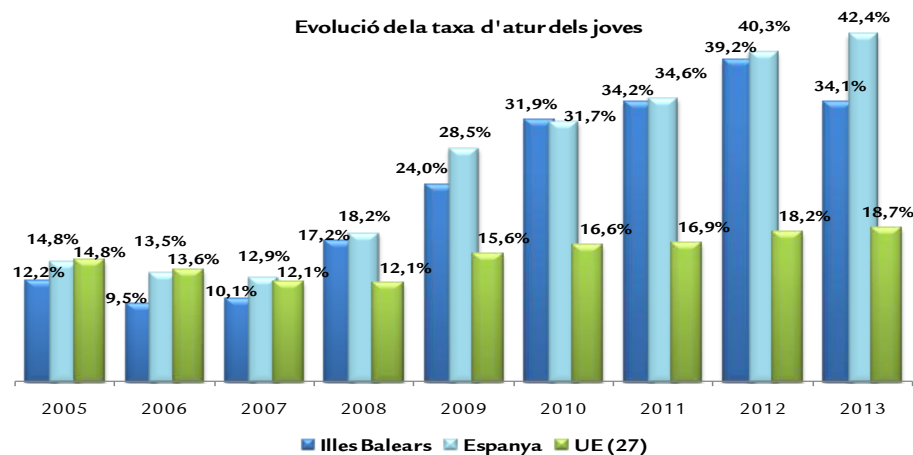
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

El 2013 hi ha 17.601 joves aturats a les Illes Balears, segons les dades del SOIB, xifra que representa el 21,4 % del total de l'atur registrat. Respecte de les xifres del 2012, el nombre d'aturats entre 16 i 29 anys es redueix un 14,3 % en el darrer any. Pel que fa a les dades de l'EPA, hi ha 39.089 aturats joves a les Balears, xifra que representa una caiguda de l'atur d'un 16,8 % en termes interanuals. En el conjunt nacional també es registra una reducció interanual dels aturats, però molt més discreta (-0,4 %), mentre que la mitjana de la UE-27 augmenta un 1,2 %.

Per primera vegada des de l'any 2006 la taxa d'atur juvenil de les Illes Balears es redueix 5,1 p. p. el 2013. Així, arriba al 34,1 % de la població activa i se situa per sota de la taxa del conjunt d'Espanya (42,4 %), la qual ha augmentat 2,1 p. p. respecte del 2012. Malgrat això, es fa palesa la vulnerabilitat que pateixen els joves, amb taxes molt superiors a les que registra el conjunt de població, tant a les Illes (22,3 %) com a Espanya (26,1 %). També són enfora de la taxa d'atur dels joves de la UE-27 (18,7 %). Per comunitats autònomes, el 2013 les Balears són la tercera comunitat amb la taxa d'atur més baixa (34,1 %), només darrere de Madrid (32,6 %) i del País Basc (33,8 %). Per sexes, la taxa masculina (33,9 %) és inferior a la femenina (34,3 %).

Com s'ha indicat, la taxa d'atur juvenil a les Illes Balears (34,1 %) supera àmpliament la taxa del 22,3 % del total de la població. Tot seguit, es presenta la taxa d'atur segons el nivell educatiu assolit pels treballadors, la qual disminueix a mesura que s'incrementa el nivell d'estudis. Aquests resultats fan palesa la importància de l'educació com a eina per reduir l'atur i augmentar l'ocupació. Així doncs, els joves de les Illes amb estudis d'educació primària presenten la taxa d'atur més alta (51,7 %), la qual es va reduint fins a arribar als joves que han finalitzat els estudis superiors (23,6 %). Aquest patró es repeteix en l'àmbit nacional, encara que amb valors lleugerament superiors (el 61,6 % i el 30,3 %, respectivament).

Evolució de la taxa d'atur dels joves i total segons el nivell d'estudis a les Illes Balears i Espanya (2005-2013)

	Joves						Total					
	2005	2007	2009	2011	2012	2013	2005	2007	2009	2011	2012	2013
Illes Balears												
Ed. primària incompleta	14,3%	5,7%	59,9%	78,0%	0,0%	29,8%	10,0%	5,7%	34,0%	33,3%	36,3%	43,5%
Ed. primària	19,1%	13,4%	39,4%	50,7%	56,6%	51,7%	9,5%	9,4%	22,6%	29,1%	34,9%	32,0%
1a etapa d'ESO	16,3%	13,3%	28,5%	36,3%	43,0%	39,8%	8,4%	9,1%	21,0%	24,5%	27,9%	28,0%
2a etapa d'ESO. Orientació general.	5,8%	10,1%	22,0%	32,4%	39,1%	27,7%	5,2%	6,9%	19,1%	22,6%	20,9%	20,7%
2a etapa d'ESO. Orientació professional.	9,1%	4,5%	14,3%	30,2%	33,7%	28,6%	5,4%	4,7%	14,7%	22,3%	20,4%	19,4%
Ed. superior	10,2%	4,0%	8,0%	24,1%	25,4%	23,6%	6,0%	4,0%	8,9%	13,3%	14,4%	12,6%
Espanya												
Ed. primària incompleta	19,3%	21,1%	40,5%	47,5%	62,9%	58,9%	12,4%	13,3%	30,4%	38,1%	43,1%	44,1%
Ed. primària	21,1%	19,8%	47,7%	51,8%	60,9%	61,6%	10,2%	10,1%	25,0%	30,6%	36,5%	39,0%
1a etapa d'ESO	17,1%	15,3%	35,4%	41,4%	47,6%	49,8%	11,1%	10,1%	23,4%	27,1%	31,8%	33,3%
2a etapa d'ESO. Orientació general.	13,2%	12,7%	25,2%	32,5%	38,2%	42,2%	8,3%	8,2%	16,5%	20,7%	23,1%	25,2%
2a etapa d'ESO. Orientació professional.	12,8%	11,3%	24,5%	32,0%	38,7%	39,8%	9,4%	8,1%	17,4%	21,9%	25,6%	26,8%
Ed. superior	12,2%	8,8%	17,4%	23,4%	27,6%	30,3%	6,7%	5,3%	9,7%	12,5%	14,9%	16,0%

L'anàlisi de l'atur juvenil per activitat econòmica mostra que es concentra principalment en el sector dels serveis (84,9 %), en el qual el pes del conjunt de dones en atur supera el dels homes (el 95,0 % vs. el 75,0 %). Les activitats que registren més dones en atur són l'hostaleria (32,0 %), el comerç (21,7 %) i les activitats administratives (11,3 %). Alhora, els homes joves desocupats es concentren majoritàriament en l'hostaleria (26,1 %), la construcció (16,8 %) i el comerç (14,3 %). En termes interanuals, les activitats de l'agricultura i de les llars que donen ocupació a personal domèstic augmenten el nombre de persones en atur, independentment del sexe. En canvi, les activitats administratives i de la construcció redueixen el nombre d'aturats, tant en el cas dels homes com en el de les dones.

Aturats menors de trenta anys, per sexe i activitat econòmica (2013)

	Activitat CNAE-2009	Homes	Dones	Pes homes	Pes dones
	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	194	73	2,5%	0,9%
	Indústries i subministraments	460	166	5,8%	2,1%
	Construcció	1.324	147	16,8%	1,9%
	Serveis	5.919	7.407	75,0%	95,0%
A (01-03)	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	194	73	2,5%	0,9%
B (05-09)	Indústries extractives	4	2	0,1%	0,0%
C (10-33)	Indústries manufactureres	412	146	5,2%	1,9%
D i E (35-39)	Subministrament d'energia i d'aigua, sanejament, gestió de residus i descontaminació	44	18	0,6%	0,2%
F (41-43)	Construcció	1.324	147	16,8%	1,9%
G (45-47)	Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	1.133	1.693	14,3%	21,7%
H (49-53)	Transport i emmagatzematge	348	126	4,4%	1,6%
I (55-56)	Hostaleria	2.060	2.494	26,1%	32,0%
J (58-63)	Informació i comunicacions	97	88	1,2%	1,1%
K (64-66)	Activitats financeres i d'assegurances	21	30	0,3%	0,4%
L (68)	Activitats immobiliàries	18	19	0,2%	0,2%
M (69-75)	Activitats professionals, científiques i tècniques	559	582	7,1%	7,5%
N (77-82)	Activitats administratives i serveis auxiliars	807	880	10,2%	11,3%
O (84)	Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	150	148	1,9%	1,9%
P (85)	Educació	96	255	1,2%	3,3%
Q (86-88)	Activitats sanitàries i de serveis socials	107	353	1,4%	4,5%
R (90-93)	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	299	268	3,8%	3,4%
S (94-96)	Altres serveis (actius. associatives, reparació d'efectes personals, serveis personals)	202	416	2,6%	5,3%
T (97-99)	Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	21	53	0,3%	0,7%
U (99)	(U) Organismes extraterritorials	1	2	0,0%	0,0%

Les ocupacions que més sol·liciten els joves en atur de les Illes Balears presenten poques variacions any rere any i són principalment del sector dels serveis. Les quatre més sol·licitades són venedors de botigues (2.734 sol·licituds), cambrers (2.207), empleats administratius (1.240) i personal de neteja (1.042). Destaca la reducció interanual de certes ocupacions demandades, com ara peons de la construcció (-30,2 %) i empleats administratius (-17,3 %).

10 ocupacions més sol·licitades pels joves en atur de les Illes Balears (2013)

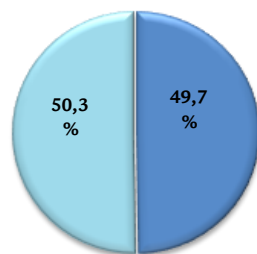
Ocupacions dels joves	Mitjana d'atur	Var. Interanual
Venedors de botigues i magatzems	2.734	-11,5%
Cambrers assalariats	2.207	-9,1%
Empleats administratius sense tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	1.240	-17,3%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	1.042	-13,4%
Peons del transport de mercaderies i descarregadors	649	-13,8%
Peons de la construcció d'edificis	622	-30,2%
Reposadors	545	1,6%
Cuiners assalariats	442	-4,2%
Treballadors qualificats en hortes, hivernacles, planters i jardins	387	-9,0%
Monitors d'activitats recreatives i d'entreteniment	346	-13,6%

La distribució de l'atur segons la durada de la demanda entre els joves mostra el dinamisme d'aquest col·lectiu respecte de tota la població, ja que el 47,7 % dels aturats ho són menys de tres mesos. De fet, el 69,5 % dels menors de trenta anys estan en atur durant menys de sis mesos, davant el 48,8 % de tota la població. A més, els joves que estan en atur durant més de dotze mesos també són la meitat que per al conjunt de població (el 14,7 % vs. el 34,6 %). Respecte de les dades del 2012, les dificultats per trobar una feina provoquen l'augment de la durada de més de dotze mesos a les Illes Balears, tant entre els joves com entre el conjunt de la població. Ara bé, les demandes amb durades intermèdies (entre 4 i 12 mesos) ja experimenten una reducció dels aturats. El perfil dels joves amb demandes d'atur superiors a dotze mesos és molt similar entre homes i dones, encara que el perfil femení és lleugerament superior (50,3 %). Per edat, el grup majoritari és el de 20 a 24 anys (52,2 %), i per nacionalitat, ho és l'espanyola (83,8 %).

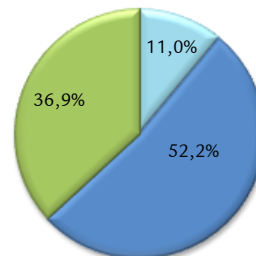
Distribució de l'atur registrat segons la durada de la demanda dels joves de les Illes Balears (2007-2013)

	Joves					Total				
	Illes Balears									
	2007	2009	2011	2012	2013	2007	2009	2011	2012	2013
<3 mesos	64,4%	53,7%	50,5%	47,0%	47,7%	50,1%	41,9%	35,5%	32,5%	31,7%
De 4 a 6 mesos	21,4%	24,1%	21,4%	22,5%	21,8%	19,9%	22,4%	18,4%	18,3%	17,1%
De 7 a 9 mesos	6,8%	11,1%	10,3%	11,1%	10,3%	8,2%	12,4%	10,8%	11,1%	9,9%
De 10 a 12 mesos	3,1%	5,3%	5,6%	6,3%	5,5%	4,9%	7,5%	7,1%	7,7%	6,7%
Superior a 12 mesos	4,3%	5,8%	12,2%	13,1%	14,7%	16,9%	15,8%	28,2%	30,4%	34,6%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

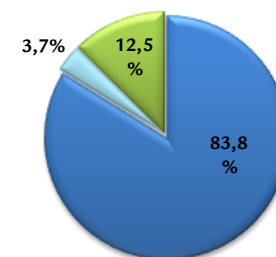
Perfil dels joves en situació d'atur de llarga durada (2013)

■ Homes ■ Dones

■ De 16 a 19 anys ■ De 20 a 24 anys ■ 25 a 29 anys

■ Espanyols ■ UE ■ NOUE

Per acabar, es recull una anàlisi de l'atur per intentar explicar les taxes tan elevades que registren els joves. Es fa referència a tres situacions: l'augment de la població activa, la destrucció d'ocupació i l'atur estructural. Per fer aquest exercici, es pren com a base l'any 2007, que és el darrer de bonança econòmica. Pel que fa a la participació de la població en el mercat laboral, s'observa que el comportament dels joves i el del conjunt de la població el 2013 és molt similar. Ara bé, durant els anys anteriors no ho era tant. Des del 2008 els joves han perdut població activa i ocupada, mentre que s'han incrementat els aturats; en canvi, el conjunt de població ha registrat un comportament més irregular. En el darrer any, per primera vegada, es redueix el nombre d'aturats en els dos grups analitzats. Alhora, es perd població activa i augmenten els ocupats i els inactius.

Població de 16 a 29 anys de les Illes Balears (2008-2013 respecte del 2007)

Població Illes Balears *	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007
Total	216,2	210,2	202,6	196,5	190,4	185,5	218,0
Activa	142,5	140,7	132,4	120,5	119,8	114,5	141,3
Ocupada	118,0	106,9	90,2	79,3	72,8	75,4	127,0
Aturada	24,5	33,8	42,2	41,2	47,0	39,1	14,3
Inactiva	59,1	58,2	59,5	64,7	60,7	62,3	58,3

* En milers

Població de les Illes Balears (2008-2013 respecte del 2007)

Població Illes Balears *	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007
Total	879,5	895,8	903,1	909,1	916,6	924,2	852,6
Activa	571,6	590,0	598,9	595,2	614,2	612,1	549,0
Ocupada	513,5	484,3	478,4	465,1	471,9	475,9	509,7
Aturada	58,1	105,7	120,5	130,1	142,3	136,2	39,4
Inactiva	307,9	305,7	304,2	313,9	302,5	312,2	303,6

* En milers

Si es considera l'atur estructural com aquell que es manté amb independència del cicle econòmic, i es parteix de la hipòtesi que l'atur estructural dels menors de trenta anys a les Illes és de 14.400 persones (el valor registrat el 2007), s'observa que el nombre de persones en atur s'ha incrementat en 26.766 persones entre 2007 i 2013. Aquest fort augment s'explica per la importat destrucció d'ocupació (51.600 ocupats menys), atès que, a diferència del conjunt de la població, la pateix sobretot la població jove activa (26.800 persones menys). Així, l'atur estructural juvenil ha passat de representar el 58,4 % l'any 2008, al 36,5 % el 2013. En èpoques de recessió la distribució de l'atur varia, cosa que fa que el pes de l'atur estructural es redueixi i augmenti molt intensament l'atur per la destrucció de llocs de treball (131,9 %). Els valors negatius del tercer motiu corresponen a la reducció experimentada per la població activa jove en aquests anys, ja que han optat per abandonar el mercat de treball i mantenir-se més temps dins el sistema educatiu arran de les dificultats de trobar una feina.

Variació de l'atur dels joves de 16 a 29 anys a les Illes Balears segons el motiu (2008-2013 respecte del 2007)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007
Atur estructural (1)	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3
Atur per destrucció d'ocupació (2)	9,0	20,1	36,8	47,7	54,2	51,6	-
Atur per increment de la població activa (3)	1,2	-0,6	-8,9	-20,8	-21,5	-26,8	-
Total	24,5	33,8	42,2	41,2	47,0	39,1	14,3

* En milers

Distribució de la variació de l'atur juvenil a les Illes Balears (2008-2013 respecte del 2007)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007
Atur estructural (1)	58,4%	42,3%	33,8%	34,7%	30,4%	36,5%	100%
Atur per destrucció d'ocupació (2)	36,6%	59,5%	87,3%	115,8%	115,3%	131,9%	-
Atur per increment de la població activa (3)	5,0%	-1,8%	-21,1%	-50,4%	-45,8%	-68,5%	-

1. Estimació a partir del nombre d'aturats de l'any 2007, perquè és el més baix assolit durant el període d'expansió econòmica.
2. Atur per destrucció d'ocupació: diferència entre el nombre d'ocupats del 2007 i els de cada any.
3. Atur per increment de la població activa: diferència entre la població activa de cada any i la del 2007.

Condicions de treball

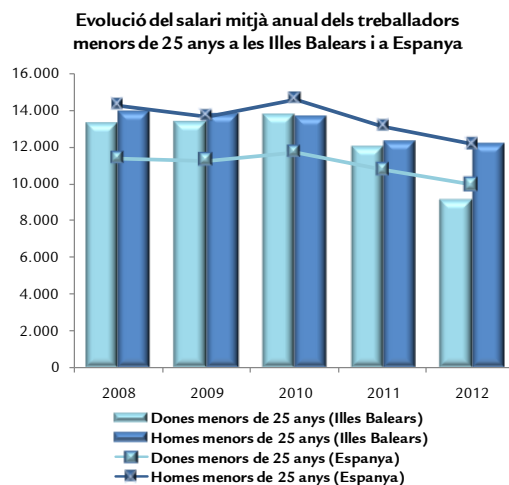
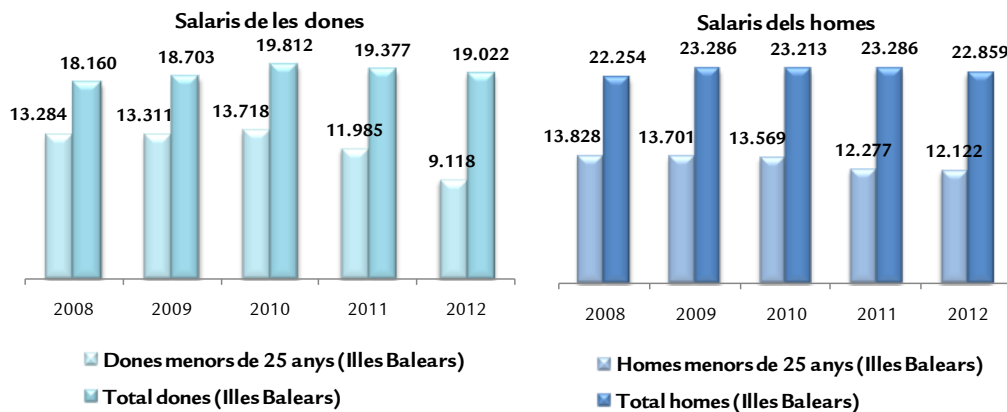
Observatori del Treball de les Illes Balears

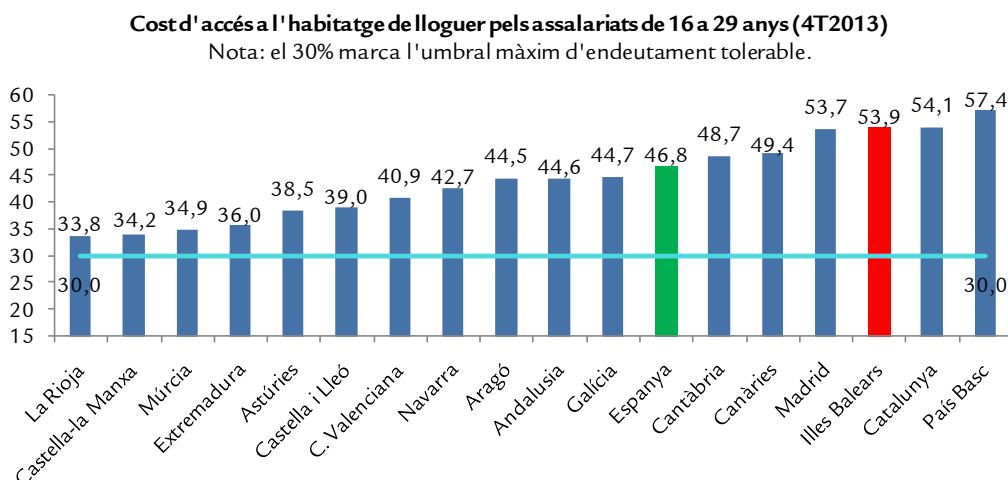
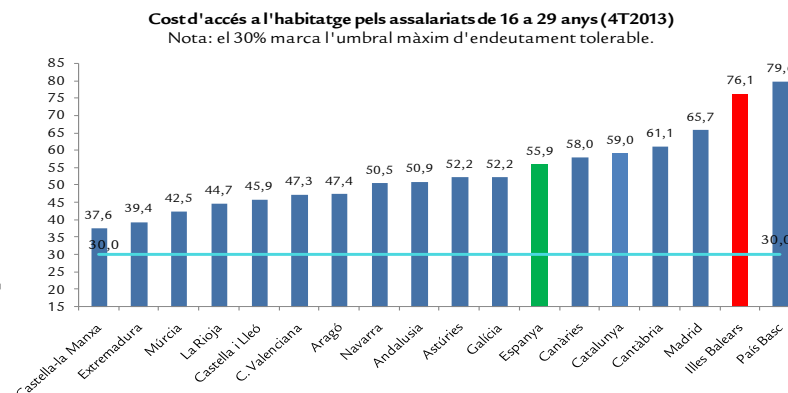
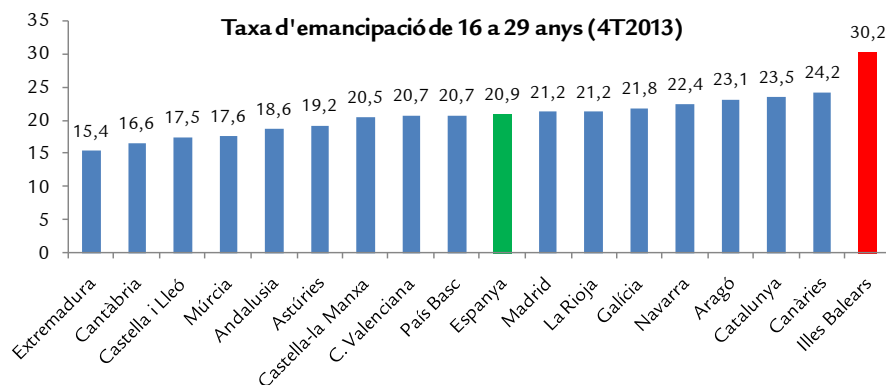
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

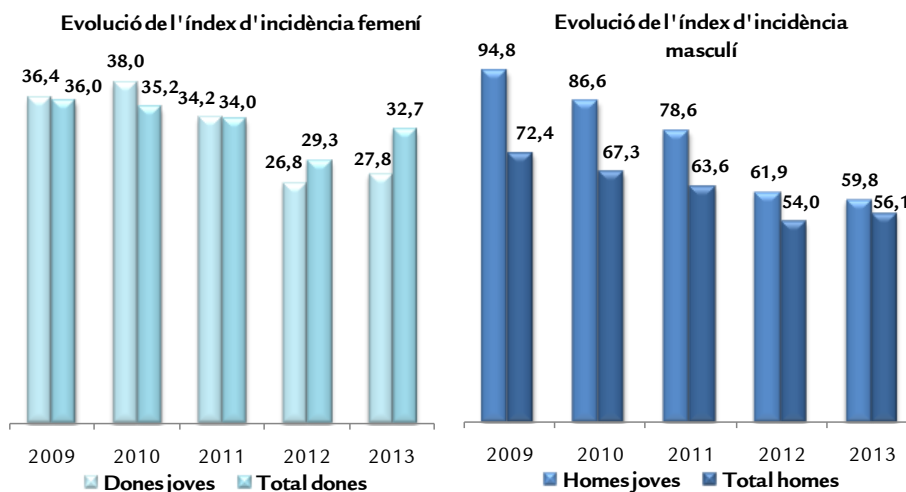
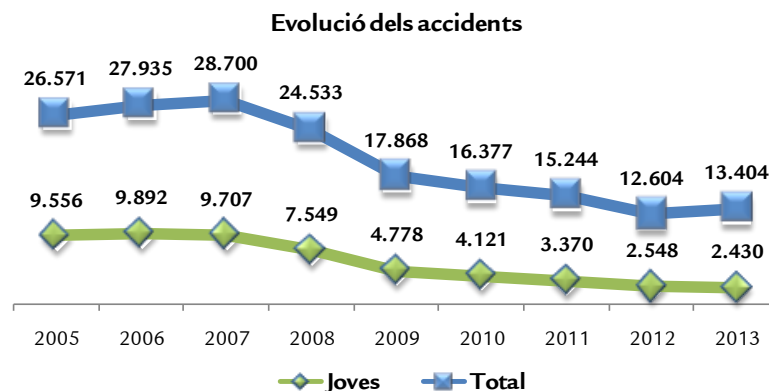
Les darreres dades disponibles de l'enquesta d'estructura salarial corresponen a l'any 2012. Aquest mateix any, el guany mitjà dels joves de les Illes Balears, independentment del sexe, és inferior a la mitjana nacional. Així, la diferència salarial entre les dones de les Balears i les nacionals és de 803 euros anuals a favor de les darreres (9.118 euros vs. 9.920 euros anuals, respectivament). El salari dels joves de les Illes també està per sota dels guanys dels homes joves del conjunt d'Espanya (12.122 euros vs. 12.172 euros anuals). En termes interanuals, mentre que els homes redueixen el salari un 1,3 %, les dones redueixen els seus ingressos un 23,9 %. Respecte del 2008, s'observa com, una altra vegada, són les dones les que pateixen un empitjorament més intens de les seves condicions salarials (-31,4 %). Aquests ingressos, però, són enfora dels salaris anuals del total de la població, que són de 19.022 euros per a les dones i de 22.859 euros per als homes.

La taxa d'emancipació de les Illes Balears durant el quart trimestre del 2013 (30,2 %) és la més alta d'Espanya i supera la mitjana nacional (20,9 %). Aquesta dada representa que tres de cada deu joves de 16 a 29 anys de les Illes s'han independitzat. Això pot ser degut per la major taxa d'ocupació i la menor taxa d'atur que presenten els joves de les Balears respecte de la mitjana nacional. En aquest sentit, es presenta el cost d'accés a l'habitatge dels assalariats de 16 a 29 anys de les Illes Balears, el qual arriba al 76,1 % durant el darrer trimestre del 2013, i l'arxipèlag se situa com la segona comunitat autònoma amb el cost més alt i supera àmpliament la mitjana nacional (55,9 %). En altres paraules, un assalariat jove de les Balears ha de dedicar el 76,1 % del seu salari a l'adquisició d'un habitatge nou, quan la quantia màxima desitjable és del 30 %. També es mostra el cost d'accés a l'habitatge de lloguer, que és del 53,9 % a les Illes. Aquest és més assequible, malgrat que també supera el màxim del 30 %, essent probablement la via més habitual per a l'emancipació dels joves de les Illes. Pel que fa al sexe, a conseqüència dels salaris més baixos que reben les dones, l'esforç que han de realitzar per independitzar-se, ja sigui mitjançant compra o lloguer, és major que el dels homes.

La disminució de l'ocupació dels darrers anys ha anat acompanyada d'una reducció del nombre d'accidents de treball amb baixa entre els joves. El 2013 els joves menors trenta anys de les Illes Balears pateixen 2.430 accidents. Aquesta xifra es reflecteix en l'índex d'incidència, que se situa en 27,8 per a les dones joves i en 59,8 per als homes. S'observa, també, que l'índex dels homes joves supera el del conjunt de la població en tota la sèrie registrada (2009-2013), i fa palesa una sinistralitat més elevada.

Observatori del Treball de les Illes Balears

<http://observatorideltreball.caib.es>

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu